

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Siguem intel·ligents com Llull

La intel·ligència artificial pot ser útil en nombrosos camps del coneixement, si bé el seu ús pot suposar un problema a llarg termini si els humans deixem de fer ús la nostra intel·ligència i pensar per nosaltres mateixos.

Ramon Llull i la intel·ligència artificial

♦ Josep M. Buades *

Ramon Llull (1232-1316) fou un pensador, filòsof i escriptor català que va desenvolupar una sèrie de tècniques per a la conversió de gent no cristiana, i és considerat com un dels fundadors de la literatura catalana. A més, també va ser un pioner en l'ús de la lògica.

per a la resolució de problemes i la presa de decisions.

En la seva obra, Llull va desenvolupar una sèrie de tècniques per a la generació de coneixement i la resolució de problemes, que són similars als algorismes utilitzats en la intel·ligència artificial actual. Llull va crear una metodologia basada en la combinació de conceptes per a generar nous coneixements, que es va conèixer com a 'Art'. Aquesta metodologia va ser utilitzada per

Llull per a la resolució de problemes teològics i filosòfics, però les seves idees i tècniques van influir també en altres camps, com ara la medicina, la música i la literatura.

En la dècada dels anys 50 del segle XX, un grup de matemàtics i informàtics van començar a explorar la possibilitat de crear màquines que poguessin imitar la intel·ligència humana. Aquesta va ser l'origen de la intel·ligència artificial, que avui dia és una disciplina científica

en plena expansió.

En resum, Ramon Llull no va tenir una relació directa amb la intel·ligència artificial, però les seves tècniques i idees van ser pioneres en el camp de la generació de coneixement i la resolució de problemes, i van ser precursora de moltes de les tècniques que avui són utilitzades en la intel·ligència artificial.

* Doctor en Història

NOTA: Aquest article l'ha escrit ChatGPT quan li he preguntat:

«Quina relació hi ha entre Ramon Llull i la intel·ligència artificial?» Després he demanat on nasqué Llull i m'ha contestat: «Ramon Llull va néixer a la ciutat de Palma, situada a l'illa de Mallorca, al Regne de Mallorca, al voltant de l'any 1232». Què us ha semblat?

► TEMA

Difusió de la història local

Les Jornades d'estudis històrics que es duen a terme a diferents pobles serveixen per posar sobre la taula noves recerques, sovint fetes des de fora dels àmbits universitaris, però que resulten ben interessants per conèixer la nostra història i cultura.

Felanitx continua estudiant la seva història i realitat

♦ Mariana Ramis *

El passat divendres 24 i dissabte 25 de març es van desenvolupar les VI Jornades d'Estudis Locals de Felanitx a la Casa de Cultura, situada en la plaça de sa Font de Santa Margalida, en el centre del municipi. En aquest sentit, el nombre de ponències que es presentaren supera la vintena i cada un dels comunicadors i comunica-

dors comptaven amb quinze minuts pautats per exposar el contingut que desitjaven. Les temàtiques que es van veure abordades van ser diverses però centrades en tot moment en Felanitx i els seus voltants. Així, les presentacions van tractar sobre història –des de la prehistòria fins a l'actualitat–, arqueologia, musicologia, sociologia, sanitat, esport, educació, etc. A més d'aquests dos dies de presentacions, el diumenge 26 es va fer una visita oferta a tots els assistents i participants a sa Mola.

Des de la creació de les Jornades d'Estudis Locals de Felanitx fa més de dues dècades, els objectius que aquestes han presentat i continuen recollint són clars: en primer lloc, es pretén promoure la recerca i els estudis locals amb la finalitat de donar-los difusió entre la societat; segonament, s'ha volgut generar un espai de trobada entre els divulgadors, els investigadors i el públic general –en major part procedent de Felanitx–, en el qual aportar coneixement o aportar in-

formació; i, finalment, incrementar el coneixement científic, cultural i social del poble.

Al meu entendre, les Jornades són una oportunitat d'aprofundir en la situació actual o passada de la comarca –sobre qualsevol aspecte–, i aconsegueixen també arribar a un nombre més elevat de persones que potser no es troben tan involucrades en el món acadèmic que estudia algunes de les qüestions exposades. D'altra banda, també és una oportunitat per als investigadors i les investigadores de difondre el seu treball dins un àmbit diferent de l'habitual, però sens dubte enriquidor.

* Graduada en Història a la UIB i estudiant del Màster d'Arqueologia a la UGR

► TEMA

Molt per descobrir

Un estudi llança nova llum sobre un misteriós corredor de la gran piràmide de Guiza, que pot obrir llum cap a noves recerques sobre l'antic Egipte.

Más cerca de resolver el misterio del faraón Keops

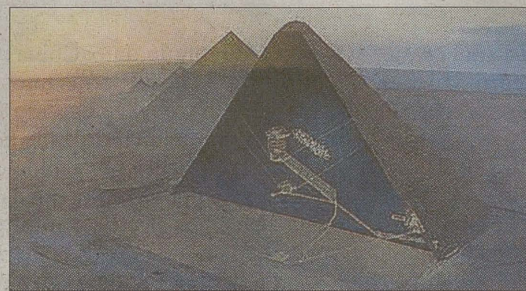
♦ Juan María González de la Rosa *

Un estudio reciente en la revista *Nature* ha hecho que miremos todos, una vez más, a la civilización egipcia. Según los investigadores, dicho estudio, podría ser decisivo para comprender el papel de unas grandes losas de piedra dispuestas en forma de V invertida, y utilizadas por primera vez en la historia en la pirámide de Keops

para cubrir estructuras internas y evitar su derrumbe, ya que el misterioso corredor se abre paso justo detrás. Además, consideran que cualquier avance en el conocimiento de estructuras internas de la pirámide previamente desconocidas, ayuda a entender cada vez mejor su proceso de construcción.

Recordemos, para contextualizar, que la Gran Pirámide de Keops, la más alta de todas con sus 146,59 metros y la edificación más importante del Reino Antiguo, fue levantada durante el reinado de

Khufu (entre el 2550 y el 2527 aC), el segundo faraón de la IV Dinastía, a quien Heródoto llamó Keops. El estudio se ha realizado gracias a un escáner con rayos infrarrojos, con un georradar y con una radiografía con rayos cósmicos conocidos como 'muon', que se activan cuando partículas subatómicas procedentes del espacio exterior entran en contacto con la atmósfera terrestre. Una técnica no invasiva que se está empleando en diferentes ámbitos, sobre todo en la arqueología, y que ha permitido lle-

gar a la conclusión de que existe un nuevo corredor desconocido hasta ahora. De ahí que este hallazgo sea tan importante, porque podría aportarnos nuevos datos acerca de la construcción de la famosa pirámide.

Hasta la fecha no se han encontrado ni la momia ni el tesoro del faraón Keops. Pero ahora, gracias a este corredor oculto que podría llevar a la cámara funeraria del faraón Keops, todo es posible, ya que la de Keops es la «única pirámide» que tiene tres niveles en la que se cree que en la estructura investigada «se esconde algo» o está ve metros de largo que empieza cerca de la entrada principal.

* Graduat en Geografia i Història i Graduat en Història de l'Art (UNED)